

01 Kaip suprantamas mąstymas drauge?

02 Kaip mokysimės mąstyti drauge?

03 Tėvų dėmesys – ne mažiau svarbus

MĄSTYTI DRAUGE – ĮVEIKTI PAVIRŠUTINIŠKUMĄ, BRANDINTI PILIETIŠKUMĄ

2024 m. balandis–birželis Nr.2

Ką maitiname dėmesiu, tai ir auga

Šiais mokslo metais progimnazijoje diegiame socialinio emocinio ugdymo modelį. Šia veikla siekiame socialinį-emocinį ugdymą ir mokymosi įpročius padaryti „matomus“, suteikti jiems dėmesingumo erdvę. Tam tikrą laikotarpį, be kasdienės akademinio mokymosi veiklos, sutelkiame dėmesį į kurį nors socialinį emocinį ar mokymosi įgūdį ar jų grupę. Rugsėjo mėnesį skyrėme taisyklių prisiminimui ir naujų susitarimų kūrimui. Spalį–lapkritį susitelkėme į du mokymosi įpročius – dėmesingumą savo klaidoms ir užrašų kokybę. Nuo lapkričio paskutinės savaitės iki kalėdinių atostogų siekėme giliau suprasti, ką reiškia būti empatiškam, mokėti nuoširdžiai klausytis. Nuo sausio vidurio iki kovo pabaigos dėmesį sutelkėme į impulsyvumo valdymo ugdymą. Balandžio–gegužės mėnesiais susitelkėme į mąstymo drauge stiprinimą.

Mąstymas drauge yra vienas iš „Mąstymo mokyklos“ įpročių. Jis suprantamas kaip gebėjimas siekiant bendro tikslo sutelktai, koordinuotai samprotauti drauge, dalytis žinojimu, tirti ir kvestionuoti idėjas, vertinti pateiktus įrodymus, svarstyti pasirinkimus pagrįstu būdu. Toks kalbėjimo būdas pedagoginėje literatūroje dažnai vadinamas tyrinėjamoju kalbėjimu. Tyrimai rodo, kad tokio kalbėjimo būdo praktikavimas gilina dalykų supratimą, skatina aukštesniųjų mąstymo gebėjimų ugdymą, sudaro galimybę ugdytis pilietiškumą ir yra būdas sustiprinti demokratinį procesą visuomenėje.

Tad ir šį kartą kviečiame veikti išvien kuriant mokiniams galimybes suprasti, kodėl svarbu mokėti kokybiškai diskutuoti, kas mūsų dialogą daro kokybišką ir kaip galime to išmokti.

Kai mokiniai mėgina suprasti idėjas, jie kalba dvejojami, jų mintys būna neišbaigtos, pokalbis gali netikėtai pakeisti kryptį. Taip nutinka, nes pokalbio dalyviai mėgina suprasti idėjas, išgirsti, kaip idėjos skamba, tikslintis ir tikslinti. Tai daro jų kalbėjimą labai skirtingą nuo sklandaus prezentacinio kalbėjimo. Skirtumas tarp prezentacinio ir tyrinėjamojo kalbėjimo yra tas, prezentacinio kalbėjimo atveju dėmesys sutelkiamas į tai, kaip pritaikyti kalbą, turinį ir kalbėjimo būdą prie klausytojo poreikių, o tyrinėjamojo kalbėjimo dėmesys sutelkiamas į savo paties supratimo plėtojimą.

Pagal T. Barnes

Mąstymo drauge praktika

Balandžio–gegužės mėnesius skirsime mąstymo drauge sampratos gilinimui ir praktikai. Lietuvių kalbos pamokose mokiniai susipažins su tyrinėjamojo kalbėjimo taisyklėmis, jas aptars, stebės ir įsivertins savo pačių mokėjimą laikyti šių taisyklių. Vėliau taisyklės bus praktikuojamos visų dalykų pamokose atliekant trumpalaikes ir ilgalaikes grupines užduotis. Mąstymas drauge bus praktikuojamas atliekant integruotas patirtinės veiklos užduotis: 1 klasės tyrinės temą „Sveikata“, 2 klasės – temą „Vanduo“, 3 klasės – temą „Amatai“, 4 klasės – temą „Gatvės menas“, 5 klasės – temą „Stichijos“, 6 klasės – temą „Tiltai“, 8 klasės – temą „Lyčių stereotipai“. Dalykų pamokose mokiniai bus pakviesti dirbti grupėmis ir sukurti įdomios mokomosios medžiagos gyvenimo įgūdžių, antrųjų užsienio kalbų, istorijos, chemijos pamokoms. Klasės valandėlių metu mokiniai atliks užduotis, kurios padės geriau suprasti, ką reiškia būti geru komandos nariu. Mokinių savivalda mokinius pakvies į debatus.

Ką svarbu padaryti tėvams?

✓ Praktikuokite mąstymą drauge: kvieskite vaiką dalytis

idėjomis, mintimis, abejonių keliančiomis interpretacijomis ir išvadomis, skatinkite pagrįsti išsakomas mintis, kuo dažniau šeimoje priimkite sprendimus ne balsuodami, o diskutuodami ir susitardami.

✓ Rodykite mokančio mąstyti drauge žmogaus elgsenos pavyzdį.

TYRINĖJAMOJO KALBĖJIMO TAISYKLĖS

- 1 Gavę užduotį, kartu aptariame, kaip ją suprantame ir kaip veiksime, kad ją atliktume.
- 2 Kiekvienas dalyvauja atliekant užduotį ir kalba tik su užduotimi susijusius dalykus.
- 3 Mes gerbiame vienas kitą: kalbame po vieną, dėmesingai klausomės kalbančio grupės nario, nekritikuojame žmonių.
- 4 Kiekvienas grupėje išsako savo mintis, idėjas, nuomonę, net kai nėra tikras dėl jų tinkamumo ar pagrįstumo.
- 5 Mes skatiname vienas kitą pasisakyti.
- 6 Mes remiamės vieni kitų pasisakymais, klausinėjame vieni kitų, kad geriau suprastume išsakomas mintis.
- 7 Pasisakydami, kiekvieną mintį stengiamės pagrįsti.
- 8 Kiekvieną išsakytą mintį kritiškai įvertiname, kartu nusprendžiame, kuri mintis, idėja po diskusijos mums atrodo labiausiai pagrįsta.